

РЕШЕНИЕ

№ 42026

гр. София, 15.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 05.12.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

ЧЛЕНОВЕ: Димитрина Петрова
Ралица Рачкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **10518** по описа за **2025** година докладвано от съдия Калина Пецова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по жалба от „Кредирект“ ЕООД със седалище [населено място] срещу Решение № 3134/18.08.2025г. по НАХД № 591/2025г. по описа на СРС.

С жалбата се иска отмяна на оспореното решение при следните съображения: Считат, че от съда не е отчетена липсата на активна легитимация на Комисията за защита на потребителите, тъй като КЗП извършва проверка на договор, който вече е предрочно погасен, поради което към датата на проверката – 25.04.2025г. между страните вече не съществува валидно потребителско правоотношение. Последното представлявало нарушение на материалния закон от страна на комисията, което не е отчетено от съда. Неправилна била и квалификацията на начислените такси. Таксите за управление на кредита не били договорни разходи, дължими на потребителя, а представлявали стандартни вътрешни разходи на кредитора, свързани с функционирането на дружеството и първоначалното администриране на кредита. Таксите за усвояване и администриране на просрочен кредит се свързват изключително с действия при неизпълнение на задълженията на кредитополучателя. Т.е., тези такси не могли да се квалифицират като нарушение на чл. 10а, ал.2 от ЗПК, тъй като представляват разходи, които законът позволява и не са обвързани с неправомерно облагодетелстване на кредитора.

НП било незаконосъобразно по същество, поради незачитане на разпоредбите на чл. 11, ал.1, т.15 от ЗПК и чл. 19, ал.3, т.1 от ЗПК, които предвиждат уговорка за разходи при неизпълнение на договора. Таксите представлявали именно допустими разходи при неизпълнение, а не разходи, свързани с нормалното управление на кредита.

Не били изложени и мотиви за маловажност на вмененото нарушение.

Молят за отмяна на решението и постановяване на друго, с което НП да бъде отменено.

В проведеното съдебно заседание касаторът не се представлява.

Ответникът КЗП не изпраща представител и не заявява становище по спора.

Представителят на СГП дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Съдът, на база данните по делото и въз основа на закона, намира следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от правнолегитимирана страна и в срок.

Разгледана по същество, същата се явява неоснователна.

СРС е установил следното от фактическа страна :

На 26.09.2023г. Д. Б. подал искане за сключване на договор за потребителски кредит към „Кредирект“ ЕООД. На 27.09.2023г. между страните бил сключен Договор за потребителски кредит № 934478. Параметрите на договора за кредит (вписани в Договор № 934478 и в Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити от 27.09.2023г.) били следните : размер на кредита – 2700 лева, фиксиран лихвен процент – 47 %, дата на последно плащане – 27.03.2025г., обща сума за плащане – 3981,80 лева. Според чл.13, ал.2 от цитирания Договор, в случай на забава или неизпълнение на задълженията по договора – кредиторът може да предприеме действия за извънсъдебно събиране на вземанията към кредитополучателя, а именно: изпращане на съобщения, покани и уведомления на посочените от кредитополучателя адреси, периодично информиране на кредитополучателя за допуснатите забави и възможностите за изпълнение чрез провеждане на телефонни разговори и извършване на посещения на посочените от кредитополучателя адреси за връчване на покани, съобщения и уведомления. В тези случаи кредитополучателят следва да плаща сторените от кредитора разходи за събиране на просрочените вземания съгласно Тарифата за таксите и разходите, събирани от „Кредирект“ ЕООД във връзка с договорите за потребителски кредит, сключени чрез интернет. В Тарифата за таксите и разходите, събрани от „Кредирект“ ЕООД от неговите клиенти, във връзка с предоставяните от Дружеството заеми чрез интернет е фиксирано, че разходите за събиране на вземането при забава в плащането на вноска /при потребителски кредит/ е съответно за 7 дни забава – 15 лв., за 14 дни забава – 15 лв., за 21 дни забава – 15 лв., за 30 дни забава – 20 лв., за 42 дни забава – 20 лв., за 56 дни забава – 25 лв. и за 70 дни забава – 25 лв. На 18.04.2024г. Б. подал жалба до КЗП с оплакване, че е изтеглил кредит от „Кредирект“ ЕООД в размер на 2700 лева, а трябва да плати 9300 лева – 18 вноски по 514 лева. Искането на Б. било да му се премахнат „неравноправните клаузи от договора“. Във връзка с тази жалба, заведена в КЗП под № С-03-1939/18.04.2024г. от КЗП предприели проверка и изискали документи от настоящия касатор. В хода на проверката Дружеството предоставило искането за сключване на договор за кредит от дата 26.09.2023г. /ведно с декларации/, Договора за потребителски кредит с № 934478 от 27.09.2023г., Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити – с дата : 27.09.2023г., Общи условия на „Сити кеш“ ООД за заеми на „Кредирект“ ЕООД – в сила от 08.03.2019г., Тарифа за таксите и разходите, събрани от „Кредирект“ ЕООД от неговите клиенти, във връзка с предоставяните от Дружеството заеми чрез интернет, справка за Договор за паричен заем № 934478, както и извлечение за извършени и предстоящи плащания по същия. От това извлечение е видно, че Б. е плащал погасителни вноски със забава – при падеж на 27.10.2023г. вноската от 514 лв. (с неустойка) е платена на 20.11.2023г., при падеж на 27.11.2023г. вноската от 514 лв. (с неустойка) е платена на 12.12.2023г., при падеж на 27.12.2023г. вноската от 514 лв. (с неустойка) е платена на 15.04.2024г., при падеж на 29.01.2024г. от вноската от 514 лв. (с неустойка) са платени само 168,97 лв. Освен това на Б. били начислени и платени такси за администриране на просрочен кредит, както следва : на 03.11.2023г.

– сума от 15 лв. (за администриране на просрочен кредит 7 дни), платена на 17.11.2023г.; на 10.11.2023г. – сума от 15 лв. (за администриране на просрочен кредит 14 дни), платена на 17.11.2023г.; на 17.11.2023г. – сума от 15 лв. (за администриране на просрочен кредит 21 дни), платена на 17.11.2023г.; на 26.01.2024г. – сума от 20 лв. (за администриране на просрочен кредит 30 дни), платена на 12.02.2024г.; на 07.02.2024г. – сума от 20 лв. (за администриране на просрочен кредит 42 дни), платена на 12.02.2024г.; на 21.02.2024г. – сума от 25 лв. (за администриране на просрочен кредит 56 дни), платена на 15.04.2024г. и на 06.03.2024г. – сума от 25 лв. (за администриране на просрочен кредит 70 дни), платена на 15.04.2024г.

Г. инспектор в КЗП се запознал с предоставените от „Кредирект“ ЕООД документи и приел, че начислените в случая такси за администриране на просрочен кредит представляват такси, свързани с управлението на кредита на Б., които Дружеството не е трябвало да изисква да се плащат. С оглед нормата на чл.33, ал.1 и ал.2 от ЗПК актосъставителят приел, че „Кредирект“ ЕООД е нарушило чл.10а, ал.2 от ЗПК в [населено място] в периода от 03.11.2023г. до 06.03.2024г. Поради това от КЗП била изпратена покана с изх. № С-03-1939 от 31.05.2024г. до „Кредирект“ ЕООД представител на Дружеството да се яви в КЗП за съставяне и връчване на Акт за установяване на административно нарушение на 07.06.2024г. в 10.00 часа. Поканата била изпратена по пощата и съответно била получена на 06.06.2024г. На 07.06.2024г. упълномощено лице на „Кредирект“ ЕООД се явило в КЗП и пред него актосъставителят в присъствието на двама свидетели съставила срещу „Кредирект“ ЕООД Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) № 006012 от 07.06.2024г. - за нарушение по чл.10а, ал.2 от ЗПК, извършено в периода от 03.11.2023г. до 06.03.2024г. Актът бил връчен на упълномощено лице на „Кредирект“ ЕООД срещу подпис на 07.06.2024г. Въз основа на цитирания по-горе Акт и при същата фактическа обстановка, като описаната в него, срещу „Кредирект“ ЕООД е издадено атакуваното Наказателно постановление № 006012 от 25.11.2024г., с което Председателят на КЗП е наложил на „Кредирект“ ЕООД на основание чл.83, ал.1 от ЗАНН, чл.55, ал.2 и чл.45, ал.1, вр. чл.10а, ал.2 от ЗПК „имуществена санкция“ в размер на 3000 лева за нарушение на чл.10а, ал.2 от ЗПК. Това Наказателно постановление е изпратено по пощата на „Кредирект“ ЕООД и е получено на 05.12.2024г., след което е обжалвано с жалба, изпратена по до КЗП на 19.12.2024г.

При така установената фактическа обстановка съдът от правна страна извел следното: Атакуваното Наказателно постановление е от категорията на обжалваемите административни актове и следва да бъде разгледано по същество, поради редовност на подадената срещу него жалба. Съдът приел, че АУАН и Наказателно постановление № 006012 от 25.11.2024г. изхождат от компетентни лица и при спазване на сроковете по чл.34, ал.1 от ЗАНН и чл.34, ал.3 от ЗАНН.

Приел, че възражението относно изплатен кредит не се отнася до процесния случай, поради което е неотнормимо.

За неотнормими към спора приел и твърденията на адв. И., че общата събрана 9 сума била 10,54 лева, което било „незначителна част“ от размера на главницата от 31 000, както и че Л. В. не е възразявал срещу „Кредирект“ ЕООД за размера на дължимото обезщетение при пълно предсрочно погасяване. Приел, че тези твърдения от молба с вх. № 123486/08.04.2025г. касаят друг случай – различен от процесния и поради това не следва да се коментират.

В хода на извършената от съда служебна проверка се установи, че между Акта и Наказателното постановление има съответствие между словесното и цифровото описание на нарушението. Съдът приел, че са спазени изискванията на чл.42, ал.1 от ЗАНН и на чл.57, ал.1 от ЗАНН, като нарушението е ясно и подробно описано, поради което не е било ограничено правото на защита на наказаното лице да разбере срещу кои точно факти следва да се защитава.

Коментирал, че в Акта е посочено, че нарушението е извършено от 03.11.2023г. до 06.03.2024г., а

в Наказателното постановление като дата на нарушението е посочена датата 03.11.2023г. Доколкото нормата на чл.53, ал.2 от ЗАНН позволява на наказващия орган да издаде НП и когато е допусната нередовност в Акта, стига да е установено по безспорен начин извършването на нарушението, самоличността на нарушителя и неговата вина, СРС извел, че в случая не става въпрос за несъответствие между Акта и НП относно времето на извършване на нарушението, а става въпрос за прецизиране в Наказателното постановление на обвинението касателно датата на извършване на нарушението.

Видно било, че актосъставителят е приел, че нарушението по чл.10а, ал.2 от ЗПК е извършено в периода от първото установено в хода на проверката начисляване на такса за администриране на просрочен кредит /на 03.11.2023г./ до последното установено такова /на 06.03.2024г./, а наказващият орган е приел, че нарушението е довършено на 03.11.2023г., когато за първи път „Кредирект“ ЕООД е изискала заплащане на такса за действия, свързани с управлението на кредита на Б., а именно - начисляване на таксата за администриране на просрочен кредит. Доколкото нарушението по чл.10а, ал.2 от ЗПК е формално (с изискването да се плати такса за действие, свързано с усвояването или управлението на кредита, кредиторът нарушава чл.10а, ал.2 от ЗПК), то правилно в случая наказващият орган е приел, че нарушението е довършено на 03.11.2023г. Същевременно, доколкото Актът касае по-голям период, който с Наказателното постановление е сведен до по-малък период (само до началната дата от периода, фиксиран в Акта), съдът счел, че в случая не е нарушено правото на защита, тъй като всички факти, които са били предявени на нарушителя със съставянето на АУАН, фигурират и в НП, а за част от фактите, посочени в АУАН, не е издадено НП, с което е стеснен обхватът на административно – наказателното обвинение срещу „Кредирект“ ЕООД. Всички последващи действия /след 03.11.2023г./ от страна на „Кредирект“ ЕООД по начисляване на такса за администриране на просрочен кредит приел, че представляват отделни нарушения по чл.10а, ал.2 от ЗПК, но доколкото за тях не е ангажирана административно – наказателната отговорност на Дружеството следвало да се приеме, че всички случаи, в които „Кредирект“ ЕООД е начислявало такса за администриране на просрочен кредит след 03.11.2024г. до 06.03.2024г., се явяват отегчаващи отговорността обстоятелства.

Поради това СРС не възприел тезата, застъпена в молба с вх. № 123486/08.04.2025г., че нямало отегчаващи отговорността обстоятелства.

Съдът извел, че в хода на административно–наказателното производство срещу „Кредирект“ ЕООД не са били допуснати съществени процесуални нарушения, водещи до неяснота на повдигнатото административнонаказателно обвинение.

По съществуването на спора извел: Според чл.10а, ал.2 от ЗПК кредиторът не може да изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита. Съгласно чл.33, ал.1 от ЗПК, при забава на потребителя, кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата. В случая „Кредирект“ ЕООД е уговорило в договора си с Б., че при забава или неизпълнение на задълженията по договора кредиторът може да предприеме действия за извънсъдебно събиране на вземанията към кредитополучателя, за което последният ще дължи плащане на сторените от кредитора разходи за събиране на просрочените вземания съгласно Тарифата за таксите и разходите, събирани от „Кредирект“ ЕООД във връзка с договорите за потребителски кредит, сключени чрез интернет. Освен, че е уговорена подобна клауза в Договора за потребителски кредит, съгласно приложеното по делото извлечение за извършени и предстоящи плащания по Договор за паричен заем, на конкретния кредитополучател са били и реално начислени такси за администриране на просрочен кредит. От показанията на свидетеля – актосъставител и извлечението на лист 29 от делото се доказвало по

безспорен начин, че „Кредирект“ ЕООД е начислило на Б. такси за администриране на просрочен кредит, както следва : на 03.11.2023г. – сума от 15 лв. (за администриране на просрочен кредит 7 дни); на 10.11.2023г. – сума от 15 лв. (за администриране на просрочен кредит 14 дни); на 17.11.2023г. – сума от 15 лв. (за администриране на просрочен кредит 21 дни); на 26.01.2024г. – сума от 20 лв. (за администриране на просрочен кредит 30 дни); на 07.02.2024г. – сума от 20 лв. (за администриране на просрочен кредит 42 дни); на 21.02.2024г. – сума от 25 лв. (за администриране на просрочен кредит 56 дни) и на 06.03.2024г. – сума от 25 лв. (за администриране на просрочен кредит 70 дни). Нарушението по чл.10а, ал.2 от ЗПК е извършено в момента, в който кредиторът изиска от конкретния кредитополучател да плати такса или комисиона за действия, свързани с усвояване или управление на кредита. В случая начислените от „Кредирект“ ЕООД такси за администриране на просрочен кредит представляват такси, свързани с управлението на кредита, получен от Б.. Начисляването на тези такси по Договора съставлява изпълнителното деяние по чл.10а, ал.2 от ЗПК, тъй като с начисляването кредиторът изисква от кредитополучателя плащането на въпросната такса. Поради това приел за правилно, че административнонаказващият орган е приел, че по отношение на Договора за паричен заем № 934478 от 27.09.2023г. нарушението по чл.10а, ал.2 от ЗПК е 11 извършено /довършено/ на първата дата, на която кредиторът е начислил такса за администриране на просрочен кредит. Видно от извлечението по делото това е станало на 03.11.2023г., поради което и тогава следва да се приеме, че е извършено нарушението по чл.10а, ал.2 от ЗПК.

В допълнение на изложеното по-горе следва да се посочи, че в случая начислената от „Кредирект“ ЕООД такса за администриране на просрочен кредит представлява такса, която кредиторът изисква от кредитополучателя именно във връзка с неплатената в срок сума, като видно от извлечението за извършени и предстоящи плащания по договора и Тарифата за таксите и разходите, събрани от „Кредирект“ ЕООД от неговите клиенти, във връзка с предоставяните от Дружеството заеми чрез интернет , таксата на администриране на просрочен кредит представлява разход за събиране на вземането по договора за кредит при забава в плащането на вноски, т.е. тази такса е обусловена от времето на забавата. Доколкото коментираната тук такса за администриране на просрочен кредит е различна от дължимата от кредитополучателя лихва, то по аргумент от чл.33, ал.1 от ЗПК „Кредирект“ ЕООД няма право да събира такава такса.

Съгласно чл.11, ал.1, т.15, предл. последно от ЗПК договорът за потребителски кредит следва да съдържа стойността на всички разходи, които се дължат при неизпълнение на договора, а според чл.19, ал.3, т.1 от ЗПК, при изчисляване на годишния процент на разходите по кредита не се включват разходите, които потребителят заплаща при неизпълнение на задълженията си по договора за потребителски кредит. Приел, че двете норми се отнасят до неизпълнение на договора за потребителски кредит, а не до управлението на кредита. Поради това СРС счел, че чл.11, ал.1, т.15 от ЗПК и чл.19, ал.3, т.1 от ЗПК не рефлектират върху съставомерността на деянието по чл.10а, ал.2 от ЗПК.

Съдът посочил още, че в процесния случай след 03.11.2023г. Договорът за паричен заем е продължил да съществува (не е бил прекратен поради неизпълнение), поради което следвало да се приеме, че са неприложими нормите на чл.11, ал.1, т.15 от ЗПК и чл.19, ал.3, т.1 от ЗПК.

Така мотивиран, съдът приел, че нарушението е доказано.

Посочил, че според чл.45, ал.1 от ЗПК за нарушение на чл.10а, ал.2 от ЗПК на „Кредирект“ ЕООД следва да се наложи „имуществена санкция“ в размер 3000 лв. до 8000 лв. Приел за смекчаващо обстоятелство това, че нарушението е първо по ред (съгласно посоченото в НП и доколкото не са налице доказателства за противното). Поради това приел, че санкцията над средния и

малко на максимума, установен в чл.45, ал.1 от ЗПК, т.е. „имуществена санкция“ в размер на 7000 лева би била подходяща, но предвид, че съдът е сезиран по жалба на Дружеството и съществува забрана за влошаване положението на жалбоподателя, съдът не може да увеличи размера на имуществената санкция, поради което следва да потвърди размера на санкцията, определен с обжалваното НП, т.е. „имуществена санкция“ в размер на 3000 лева.

Съдът обсъдил липсата на предпоставки за маловажност на нарушението.

Настоящият състав на АССГ намира решението за валидно, допустимо и правилно.

Съдът е обсъдил подробно фактичката обстановка и е извел правни изводи, които напълно се споделят от настоящата инстанция и не следва да бъдат преповтаряни.

Следва да се обърне внимание на факта, че в подадената касационна жалба не са посочени пороци на касираното решение, а се навеждат съображения, вече изложени пред първата инстанция по отношение на съществуването на спора, по повод който е издадено НП.

По отношение на възражението, че е налице приключил договор за кредит, поради което КЗП няма правомощие за неговата проверка, първоинстанционният състав правилно е отбелязал, че очевидно се касае за друг и различен договор, а не за процесният, станал предмет на проверката. Нещо повече и за пълнота, дори и да се касаеше за процесния договор и той да е приключил, последното по никакъв начин не рефлектира на правомощието на КЗП да осъществява проверка по спазване на потребителското законодателство и съответно да санкционира установени евентуални нарушения, стига това да е в сроковете по ЗАНН. Приключването на едно облигационно правоотношение, което има потребителски характер, по никакъв начин не заличава съществуването му в правния мир. Обратното би означавало да се препятства възможността по проверка на защитата на потребителски права, поради приключване на правоотношението, което е недопустимо.

Както бе посочено, съдът подробно и аргументирано е посочил всички начислени допълнителни такси от страна на „Кредирект“ ЕООД, които са взети в противоречие с чл. 10а, ал.1 от ЗПК. Посоченото в жалбата, че се касае за приходи за функциониране на дружеството и първично администриране на договора съдът приема за неоснователно. Видно от договора и извлечението относно взетите такси е, че се касае за начисляване на такси извън държимите договорни лихви за забава, обвързани от времето на забавяне, което по никакъв начин не кореспондира с първоначалното администриране на договора, още по – малко с функционирането на дружеството, а представлява неправомерно начислена такса за просрочие.

Обсъден е и въпросът с липсата на маловажност, която теза настоящият състав споделя.

По изложените съображения, решението на СРС следва да бъде оставено в сила.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2, предл. 1 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 3134/18.08.2025г. по НАХД № 591/2025г. по описа на СРС.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

ЧЛЕНОВЕ